

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Boligudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

IWH/ J.nr. 81-429

Dato: 14. marts 2006

Under henvisning til Folketingets Boligudvalgs brev af 23. januar 2006 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 24 (BOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 24:

”Vil ministeren oplyse, hvilke forpligtelser en kommune har i forhold til at skaffe en egnet bolig til en borger med Multiple Chemical Sensivity (MCS) - der forudsætter ganske vidtgående krav til boligens beskaffenhed, f.eks. afsides beliggenhed i forhold til bl.a. brænderøg og trafik, nærhed til hav, fravær af træ, nyt køkken, nymalede flader, fugt, skimmelsvampe etc. - herunder:

a. om det er tilstrækkeligt at lade borgeren selv finde en egnet bolig for herefter at sagsbehandle en ansøgning om nødvendige tilretninger af byggeriet af hensyn til sygdommen?

b. om den pågældende borger kan få refunderet huslejen for den mellemliggende periode, såfremt kommunen afslår ansøgningen?

c. om der kan stilles krav til almene eller private udlejere om at gennemføre ændringer i byggeriet af hensyn til sygdommen, og om de pågældende kan afvise at leje boligen ud på de vilkår?

d. hvorvidt en husleje, der langt overstiger den kontanthjælp og/eller førtidspension den pågældende borger kan modtage, kan finansieres med støtte fra kommunen?”

Svar:

Det skal indledningsvist bemærkes, at tilvejebringelse af en bolig som udgangspunkt er den enkelte borgers eget ansvar.

Det skal dernæst bemærkes, at kommunerne efter § 66 i serviceloven er forpligtet til at skaffe familier eller enlige, der har mistet deres hidtidige bolig og helt står uden mulighed for at få tag over hovedet, midlertidigt husly mod betaling.

Til løsning af påtrængende boligsociale opgaver i kommunen skal de almene boligorganisationer efter kommunalbestyrelsens bestemmelse stille indtil hver fjerde almene familie- og ungdomsbolig til rådighed for kommunen.

Herudover kan kommunerne under visse betingelser i en vis udstrækning anvise til private udlejningsboliger og støttede private andelsboliger, hvortil kommer de udlejningsboliger, som den enkelte kommune eventuelt selv ejer.

Kommunerne har således flere muligheder for at tilvejebringe en passende bolig til løsning af boligsociale opgaver.

Hvad enten kommunen anviser en bolig til en person med MCS efter ovenstående regler, eller den pågældende selv finder en egnet bolig, kan kommunen yde hjælp til indretning af boligen til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende, jf. servicelovens § 102, stk. 1.

Som det fremgår af ovenstående, skal der være tale om en ”varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne” hos den person, som søger om hjælp til indretning af boligen. Om en person med MCS opfylder dette krav, beror på en konkret vurdering, som det påhviler kommunen at foretage.

I de ganske særlige tilfælde, hvor hjælp efter § 102, stk. 1, ikke er tilstrækkelig til at gøre boligen egnet som opholdssted, kan kommunen yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig (ejerbolig) til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er en betingelse, at der ikke kan anvises anden lejebolig, som dækker den pågældendes behov, jf. servicelovens § 102, stk. 2. Det er kommunen og ansøgeren, som i samarbejde må finde en egnet ejerbolig.

Ifølge Socialministeriets opfattelse tager servicelovens § 102, stk. 1 og 2, sigte på, at folk kan bo i normale omgivelser, ligesom de omhandlede bestemmelser fortrinsvis tager sigte på den fysiske udformning af en bolig. Bestemmelsen har som udgangspunkt ikke været møntet på situationer, hvor beliggenhed i forhold til miljøpåvirkninger eller f.eks. særligt materialevalg o. lign. kunne være af betydning.

Da fortolkningen af en lovbestemmelse imidlertid ikke er konstant over tid som følge af udviklingen i samfundet, kan Socialministeriet ikke afvise, at servicelovens § 102, stk. 1 og 2, vil kunne fortolkes mere vidtgående end

ovenstående fortolkning. En stillingtagen til, hvor langt kommunernes forpligtelser går til at yde økonomisk hjælp efter servicelovens § 102, stk. 1 og 2, til eksempelvis personer med MCS, henhører under Ankestyrelsen.

Boligudvalget spørger videre, om en borger, som selv har fundet en bolig og ansøgt kommunen om hjælp efter servicelovens § 102, stk. 1, kan få refunderet huslejen, hvis kommunen giver afslag på ansøgningen. Der er efter Socialministeriets opfattelse ikke hjemmel til en sådan refusion. Hvis borgeren på eget initiativ finder en bolig, bør borgeren rette henvendelse til kommunen, inden en lejekontrakt underskrives for at sikre, at kommunen vil give tilsagn om hjælp til boligindretning. Dette er helt i tråd med, at der normalt ikke kan gives hjælp til boligindretning, når arbejdet er iværksat, inden bevilling foreligger. Det samme gælder, hvis den pågældende borger på eget initiativ har købt en ejerbolig og derefter ansøger kommunen om hjælp til boligindretning.

Boligudvalget har tillige stillet spørgsmål om, hvorvidt en husleje, der langt overstiger den kontanthjælp og/eller førtidspension, som den pågældende borger modtager, kan finansieres med støtte fra kommunen.

Såfremt der er tale om boligskit efter servicelovens § 102, stk. 2, skal det for det første bemærkes, at personer, der modtager social pension, ikke er omfattet af reglerne om hjælp til boligskit, medmindre den pågældende samtidig har en hjælpeordning efter servicelovens § 77.

For det andet skal det bemærkes, at servicelovens § 102, stk. 2, om hjælp til boligskit kun gælder ved flytning fra lejebolig/andelsbolig til ejerbolig og ved flytning fra ejerbolig til ejerbolig. I disse tilfælde dækker kommunen bl.a. de løbende højere boligudgifter samt udbetaling på ejerboligen.

Anvise kommunen en lejebolig, idet den hidtidige bolig ikke kan gøres egnet som opholdssted efter servicelovens § 102, stk. 1, kan kommunen efter Socialministeriets opfattelse give hjælp til merudgifter i henhold til servicelovens § 84 i form af højere husleje, depositum, beboerindskud eller forudbetalt leje i den nye lejlighed.

Desuden skal det bemærkes, at boligstøtteleven indeholder en række særregler, som begunstiger førtidspensionister. Som eksempel herpå kan nævnes, at førtidspensionister ikke er omfattet af reglen om, at boligstøtten for husstande uden børn ikke kan overstige 15 pct. af boligudgiften. Der kan endvidere peges på førtidspensionisters mulighed for at få boligstøtte til ejerbolig (udbetalt som lån) og boligstøtte til andelsbolig (udbetalt som 40 pct. tilskud og 60 pct. lån).

Endelig har førtidspensionister, der er tilkendt pension efter de tidligere gældende regler, mulighed for at søge om personligt tillæg efter pensionslovgiv-

ningen til dækning af rimelige og nødvendige udgifter, fx udgifter i forbindelse med flytning til en egnet bolig.

Endelig spørger Boligudvalget, om der kan stilles krav til almene eller private udlejere om at gennemføre ændringer i byggeriet af hensyn til sygdommen, og om de pågældende kan afvise at leje boligen ud på de vilkår.

Det fremgår af lejelovgivningen, at både private og almene udlejere er forpligtede til at acceptere, at en lejer foretager installationer i boligen, som er omfattet af servicelovens § 102. Der er imidlertid ikke nogen generel forpligtelse for hverken private eller almene udlejere at foretage nærmere bestemte ændringer i det lejede, som der af hensyn til lejerens sygdom eller handicap måtte være behov for. En udlejer vil heller ikke i forbindelse med indgåelse af en lejeaftale være forpligtet til at acceptere vilkår om at skulle foretage ændringer i det lejede.

Socialministeriet skal til sidst påpege, at kommunerne endvidere skal drage omsorg for, at der i nødvendigt omfang tilvejebringes almene ældreboliger, der kan udlejes til ældre og personer med handicap, som har et særligt behov for sådanne boliger. Det er kommunen eller amtskommunen, der som udgangspunkt har anvisningsret til almene boliger for ældre og handicappede. Det beror på en konkret vurdering, om en person har behov for en almen bolig for ældre og handicappede.

Eva Kjer Hansen

/Karin Munk Petersen